

Kansallisarkiston uutiskirje viranomaisille 2/2021

Koronapandemia-ajan tietojen arkistointi ja uudet seulontapäätökset

Kansallisarkisto on käynnistänyt julkishallinnon toimijoiden kanssa yhteistyössä seulontatyön, jossa arvioidaan tarvetta laajentaa määräajan säilytettävien tietoaineistojen arkistointia koronapandemia-ajalta. Samalla selvitetään, onko pandemia-ajasta johtuvien uusien tehtävien tiedoilla arkistollista arvoa.

Kansallisarkisto on antanut alkuvuodesta ensimmäisen koronapandemia-ajan tietojen arkistointia koskevan seulontapäätöksen. Kaikki Valtiokonttorin yritysten kustannustukien käsittelytehtävän tiedot arkistoidaan päätöksen 10.3.2021 (KA/16798/07.01.01.03.01/2020) nojalla. Kustannustukitehtävä on määräaikainen ja se perustuu lakeihin, joilla valtio tukee taloudellisesti koronapandemian vuoksi vaikeuksiin joutunutta yrityssektoria.

Kansallisarkisto on myös antanut päätöksen 12.1.2021 (KA/20686/07.01.01.03.01/2020) vaaliasiakirjojen arkistoinnista. Jatkossa vaalipäivän äänioikeusrekisteriin tallennetut äänestystiedot arkistoidaan yksinomaan digitaalisessa muodossa, mikäli kunta tai vaalilautakunta käyttää äänestystietojen rekisteröinnissä yksinomaan vaalitietojärjestelmän äänioikeusrekisteriä. Oikeusministeriö ohjeistaa tarkemmin kuntavaalien järjestämiseen liittyvät käytänteet.

Lue lisää koronapandemia-ajan tietojen arkistoinnista:

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/ajankohtaista-viranomaisille/koronapandemia-ajan-tietojen-arkistointi-julkisessa-hallinnossa>

Katse kurssitarjonnan syksyyn!

Asiakirjahallinnan peruskurssi monimuoto-opiskeluna käynnistyy 31.8.2021. Peruskurssi on tarkoitettu lähinnä julkishallinnossa asiakirjahallinnan tehtäviä hoitaville henkilöille ja kurssin tavoitteena on antaa opiskelijoille kokonaiskuva analogisen ja digitaalisen asiakirjahallinnan perusasioista.

Kurssi sisältää kaksi lähiopetuspäivää (31.8. ja 23.9.) Kansallisarkiston Helsingin toimipaikassa Rauhankadulla. Lähiopetuspäivien välillä opiskelijat suorittavat verkossa olevalla kurssialustalla omatoimisesti tehtäviä.

Kurssin hinta on 460 € (+ alv 24%) . Hintaan sisältyy opetus verkkoaineistoinen ja kahvit. Kaikkiin laskutettaviin palveluihin lisätään toimitusmaksu 11,50 euroa (+ alv 24%) . Viimeinen ilmoittautumispäivä kurssille on 23.8.2021.

Lisätietoja kurssista:

https://www.lyyti.fi/reg/Asiakirjahallinnan_peruskurssi_monimuotokoulutus_9521

Massadigitointi laajenee Mikkeliin

Massadigitointi laajeni tänä vuonna Helsingistä Mikkeliin, missä digitointia tehdään nyt myös Kansallisarkiston keskusarkistossa. Laajennushankkeen suunnittelu alkoi viime syksynä ja keväällä 2021 on muun muassa otettu käyttöön skannereita ja perehdytetty uutta henkilöstöä. Myös keskusarkiston tiloja on muutettu massadigitoinnin tarpeiden mukaisiksi.

Varsinainen digitointityö Mikkeliissä on käynnistynyt huhtikuun lopulla ja se laajenee asteittain loppukevään ja kesän aikana. Digitaalinen aineisto kootaan toimipaikasta riippumatta samaan virtuaaliseen tuotantoympäristöön jälkikäsitteilytoimenpiteitä, kuten sisällöntunnistusta, varten. Vuoden 2021 aikana tavoitteena on 1500 hyllymetrin digitoiminen kahdessa toimipaikassa yhteensä.

Digitointisuunnitelmat vuosille 2024–2026

Parhaillaan massadigitointia tehdään vuoden 2023 loppuun ulottuvan suunnitelman mukaisesti. Tänä keväänä on jo aloitettu vuosien 2024–2026 digitoinnin suunnittelu. Massadigitoinnin tiekartalla, jota valmistellaan yhdessä Kansallisarkiston ja eri hallinnonalojen yhteisessä tiekarttaryhmässä, on valtionhallinnon arkistoitavat aineistot jaettu neljään ryhmään, joiden mukaan digitointi etenee. Vuodesta 2024 eteenpäin massadigitoinnissa siirrytään digitoimaan massadigitoinnin tiekartan 2. ryhmän analogisia aineistoja. Tiekartan toiseen ryhmään sisältyy yhteensä noin 30 000 hm digitoitavia aineistoja.

Vuosien 2024–2026 digitointi suunnitellaan organisaatioiden esittämien tarpeiden ja arvioiman digitoinnilla saavutettavan hyödyn perusteella. Kaikilla tiekartan 2. ryhmään kuuluvilla organisaatioilla on ollut mahdollisuus ilmoittaa digitointitönsä kyseisille vuosille. Suunnitelmassa huomioidaan viranomaisten toiveet digitointiaikataulusta, mutta massadigitoinnin nykyisessä laajuudessa koko 2. ryhmän aineistoa ei ehditä digitoida tulevan suunnitelmakauden aikana. Tiekartan 2. ryhmän digitointia jatkuu siis vuodesta 2027 eteenpäin.

Lue lisää maassadigitoinnista: <https://arkisto.fi/massadigitointi>

Tervetuloa viranomaisinfoon 25.5. klo 14–16!

Tule kuulemaan Teams-tilaisuuteen seuraavista ajankohtaisista aiheista:

1. Arvonmääritys ja seulonta: seulontaesitykset ja -päätökset analogisten asiakirjojen arkistoinnista ja säilytysmuodosta
2. Kansallisarkiston määritykset arkistoitavien erikoisaineistojen digitointiin ja laadunvarmistustyökalu
3. Kansallisarkiston uusi siirtomääräys
4. Pysyvästi säilytettävien analogisten aineistojen vastaanoton ja digitaaliseen muotoon saattamisen maksulliset palvelut
5. Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin palvelu ja tulevan siirtokäyttöliittymän esittely

Linkki tilaisuuteen & aiempien tilaisuuksien materiaalit:

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/ajankohtaista-viranomaisille>

Sähköisen arkistoinnin ohjausta kehitetään

Kansallisarkisto muuttaa vuoden 2021 aikana Sähke2-määräyksessä edellytettävät tiedon elinkaaren hallinnan vaatimukset ohjeeksi, jonka sisältöä kohdennetaan arkistointiin. Samalla käynnistetään siirtorakenteen uudistaminen. Nykyistä Sähke2-siirtorakennetta tuetaan edelleen.

Kansallisarkisto tukee sähköistä arkistointia jatkossa ohjauskokonaisuudella, joka pohjautuu tiedonhallinnan kansalliseen ja kansainväliseen kehitykseen sekä Kansallisarkiston omaan sähköiseen arkistointiin liittyvään kehittämiseen. Tavoitteena on varmistaa normi- ja informaatio-ohjauksen hyvä taso, kohdentaa se oikein ja ottaa

huomioon digitaalisen tiedon monimuotoisuus. Toimintatavalla tuetaan julkishallinnon digitaalista arkistointia ja Kansallisarkiston strategian 2025 tavoitteiden toteutumista. Valmistelussa aiemmin ollut Kansallisarkiston suositus kunnallisten toimijoiden asianhallinnan tietojen sähköisestä arkistoinnista kytketään osaksi tätä kokonaisuutta.

Sähköisen säilyttämisen neuvonta ja konsultointi:

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/julkishallinnon-sahkoisen-sailyttamisen-ja-asiakirjahallinnan-neuvonta-ja-konsultointipalvelu>

Aineistojen online-siirrot Kansallisarkistoon ovat pian mahdollisia

Kansallisarkisto ottaa käyttöön vuoden 2021 aikana uuden siirtokäyttöliittymän, joka mahdollistaa aineistojen online-siirrot verkossa. Käyttöliittymä tulee osaksi Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin palvelua.

Tällä hetkellä kehitystyössä ovat käynnissä siirtojen testaukset ja käyttöönoton valmistelut. Syksyllä käyttöliittymän käyttöönoton myötä Sähke2- ja rekisteriaineistojen siirrot sekä tietokantatulosteiden ja digitoitujen aineistojen siirrot Kansallisarkistoon toteutetaan ensisijaisesti käyttöliittymän avulla.

Tulevasta siirtokäyttöliittymästä on mahdollista saada esimakua tiistaina 25.5.2021 järjestettävässä Kansallisarkiston viranomaisinfossa.

Lue lisää viranomaisinfosta: <https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/ajankohtaista-viranomaisille>

Uusi siirtomääräys tukee digitalisaation tavoitteita

Kansallisarkisto antaa kesäkuussa uuden siirtomääräyksen Määräys valtion viranomaisten arkistoitavien asiakirjojen siirtämisestä Kansallisarkistoon. Kansallisarkisto ottaa arkistoitavia tietoaineistoja vastaan siirtomääräyksen voimaantulosta alkaen pääsääntöisesti vain digitaalisessa muodossa. Syntysähköisten aineistojen siirtojen osalta määräys vastaa nykytilaa eikä aiheuta muutoksia nykyisiin käytäntöihin ja vastuisiin.

Merkittävin muutos uuden siirtomääräyksen myötä on siirtovelvollisten viranomaisten velvollisuus digitoida analogisessa muodossa oleva arkistoitava aineisto osana siirtoa. Siirtovelvollinen vastaa aineiston siirtokuntoon saattamisesta ja digitoinnista syntyvistä kustannuksista.

Kansallisarkisto tukee viranomaista analogisen tietoaineiston muuttamisessa digitaaliseen muotoon viranomaiselle maksuttomassa massadigitoinnin palvelussa siltä osin kuin tietoaineistot soveltuvat massadigitointiin ja ne siirretään massadigitoinnin tiekartan ja sitä tarkentavien digitointisuunnitelmien mukaisesti. Massadigitointi toteutetaan pääosin erillisellä rahoituksella.

Lisätietoja siirtomääräyksestä viranomaisinfossa 25.5.:

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/ajankohtaista-viranomaisille>

Sähköisen arkistoinnin palvelun kotisivu uudistui

Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin palvelun kotisivu on päivitetty. Tämän vuoden aikana sivut täydentyvät vielä useammalla uudella ohjeella, jotka koskevat tulevan siirtokäyttöliittymän kautta tehtäviä aineistosiiroja. Ohjeiden avulla on tarkoitus tarjota viranomaisille selkeää ja ajantasaista tietoa siirtoihin liittyvistä työvaiheista sekä siirtojen teknisistä vaatimuksista.

Sähköisen arkistoinnin palvelun kautta tehtäviin siirtoihin liittyvät ohjeet löytyvät jatkossakin keskitetysti palvelun kotisivulta.

Sähköisen arkistoinnin palvelun kotisivuille: <https://arkisto.fi/digitaalisetsiirrot>